

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΦΡΑΓΙΔΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ.Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 13 του Νοεμβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οίκονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 172

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΔΛΟ:

ΨΥΧΑΡΗΣ. Άπολογία (συνέχεια).
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ο δωδεκάλογος του Γύρφων—Θεοί.
ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Από τὸν κόσμο τοῦ Σαλονίου—Ιργκέλικη ἀνατορφή.
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Τὸ Κατοικάρικο.
ΒΛ. ΚΟΡΟΛΕΝΚΟ. Τὰ γνητεοντά φῶτα (μεταφρ. Μιχάλη Λυκιαρδόπουλου).
Δ. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικά—Ἡρώ καὶ Λέαντρος.
ΣΑΜΠΡΟΛ. Απορίες καὶ Φόβοι
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ο Παληκαρᾶς.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Λέαντρος Παλημᾶς. Λ. Α.
Δ. Π. Τ. Φαινόμενα καὶ Πράματα ('Ο κ. Υπουργὸς τῆς Παιδείας δὲν εἶναι γεντῆς — 'Η Κατάδηκη τοῦ Φραγκούνδη—Οἱ περαντροὶ τῆς «Κύμης»—Πατριωτικὸς τῆς κοιλᾶς—Δημητράκης δ Ραλλάκης Οἱ ἐπίσημοι βιβλιοκάπηλοι)
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΓΥΦΤΟΥ

ΘΕΟΙ

Ἐστησα καὶ ἀπὸ δύοντος τόπους πέψασα,
Σὲ ναοὺς ἀγνάντια, τὸ τσαντίοι,
Γνάρισα τὴν ἐκκλησιά,
Τὸ τιξαμί, τὸ μοναστήρι,
Καὶ ἀλλαζα γοργό καὶ χυτητά
Ἄλγια μὲ πιστούς καὶ μὲ λευτεῖς,
Μὲ εἰδαν δρυδινὸς οἱ βασιλικές,
Καὶ ξενύχτισα σὲ λαῦρες καὶ σὲ ακῆρες.
Καὶ παντοῦ, ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων τὰ συντρίμματα
‘Ως τὴ μυριοστόλιστη παγόδα,
Μόρισα καὶ ἀπόκοντα ξεφύλλισα
Τῆς λατρείας διὰ τὰ ρόδα.
Ξένος ἔμεινα καὶ ἀσκιάστως
‘Απὸ σέβας, δέσηη, τάμα·
Ἐβιὶ ἔγδι τῶν ἄθεων δι προφήτης
Κ’ ἡ ζωὴ μον εἶναι τὸ θάμα.
Καὶ μονάχα μιὰ φορά στὴν Πόλη μέσα
Μ’ ἄγγιξε ιερὴ καὶ ἐμὲ λαχτάρα·
Καὶ μοῦ τὴν φύσης ἐσύ,
Γύρτισσα γνναίκα ξεμαλλιάρα,
Καὶ τὸ τρέξιμό σου τὸ τρελλό
Μέσ’ στὰ τρίστρατα καὶ μέσα στὰ καντούνια.
Πίσω σου οὐδιασμα σκυλιῶν,
Γύρω σου παδιῶν πετροβολήματα,
Κι δχλος, καὶ σοῦ χτύπαε τὰ κουδούνια.
Ποιὰ σιγμή νὰ σ’ ἔσπειρε βλαστήμας,
Ποιᾶς ὅργης βάσταξε δέσνα μήτρα,
Σκύβαλο τοῦ κόσμου καὶ ἀποκόμματο.
Ποῦ εἴσαι ή Σίβυλλα, ἀπαγνήτρα;
Κ’ ἔμραζες βραχνά,—ιὸ κράξιμό σου
Δὲ μπορῶ νὰ τἀπολημονήσω—
Κ’ ἔκραζες: «Φωτιά! νὰ μάψω τὸν Παράδεισο!»
Κ’ ἔκραζες: «Νερό! τὴν Κόλαση νὰ σβύσω!»

Μεγαλόπρεπα περάσματα
Τῶν θεῶν ποῦ δὲν πιστεύω,
‘Απὸ σᾶς ποῦ μεγαλόπρεπος,
Γαληνὰ σᾶς ἀγναπτεύω.

‘Απ’ τὰ δάση διαν ἀνάμεσα
Κι ἀπ’ τὸ διδόπυκτο λογγάρι
Μὲ περνάει σὲ φίκη δοέλωτη
Γοργὴ μούλα καβαλλάρη,
Οἱ φτειλίες καὶ τρύγιοποίγαρα
Καὶ τὰ πεῦκα καὶ τὰ ἔλατα
Κι διὰ τὰ δεντρὰ δερβόδεξα
Πιλαλᾶν καὶ αὐτὰ σὰν ἄπια,

Κι αὐτὰ φεύγουν σὰν πετούμενα,
Κι αὐτὰ κάνουνε σὰν κάποια
Σένα ἀγρίμια ἀνεμοπόδαρα
Ποῦ θὰ δέρναν τὰ δρολάπια.

“Οοο θέλετε φαγτάζετε
Καὶ πλανεύετε τὰ μάτια·
Μήτε ἀγρίμια ἀνεμοπόδαρα
Μήτε πετεινά, μήτε ἄπια!

Ἐιμὶ ἔγδι ποῦ τρέχω καὶ ὅχι ἀσεῖς,
Τὰ φιέσθετα ἀσεῖς εἰστε,
Φτάνει δὲ τοῦ πατέρα σὲ σταθῆ
Γιὰ τὰ σταματῆστε!

Μεγαλόπρεπα τρεχάματα
Τῶν θεῶν τῶν ἀθανάτων,
‘Οπου καὶ δπως καὶ ἀν ὑπόρχετε,
‘Ω ἀσεῖς, τοικιο φαντασμάτων,

“Ω τῆς πλάνης γιγαντέματα,
Θεοὶ ἀσεῖς, ἀλλοίμορφο σας!
‘Απ’ τὴν ἄδρα ποῦ δ ἀνθρωπος
Ξεκαβαλλικέψῃ ἐμπόδος σας,

Καὶ σταθῆ καὶ διῆ πῶς στέκεστε
Σὰν τὸ δρὸν καὶ σὰν τὴ φτέρη
Καὶ σταθῆ καὶ διῆ πῶς κρέμεστε
‘Απὸ τὸ δικό του χέρι,

Καὶ γοιωντας πῶς τοῦ κρύβετε
Τὴν ἀδρινὴ τὴν ὁψη
Κάποιων οὐρανῶν δλόβαθων,
Πάρη καὶ σᾶς ιψη,

Καὶ τὸν ἥλιο πῶς τοῦ κρύβετε
Βλέποντας, καὶ γιὰ τὴν ἀνάγη
Μιὰ φωτιά γιὰ φῶς, γιὰ ζέσταμα,
Πάρη καὶ σᾶς ιψη!

Τέλους κανενοῦ, καμιᾶς ἀρχῆς
Τὴ δική μου γνώμη φράχτης
Δὲν δρίζει εἶμαι τοῦ Τίτοτε
Πανελεύτερος δι κράχτης.

Ἐιμὶ ἔγδι ποῦ σφύνω τὸ Γιανί
Κ’ εἰμ’ ὁ ἀπαρητής τοῦ Κάπι.

— ‘Αεροπέρονα ἀκαβαλλίνευτο
Τῆς ἐρμῆς ἀδάμαστο ἄτι!

Τῆς βλαστήμας τάσισαπέβροντο
‘Απ’ τὰ μάτια μου ποτὲ
Κι ἀπ’ τὰ χελιά μου δὲν ξέσπασε
Πρὸς ἐσένα, ὅποιε, θεέ!

Οὕτε μιᾶς στιγμῆς δὲ γνώσια
Γιὰ σὲ πόθο, φόβο, δργή·
Ποιῶς χτυπάει τὸ δὲ στοχάζεται
Καὶ ποιὸς τρέμει τὸ δὲ ζῆ;

Τόσο νὰ καρφώσω πρὸς ἐσὲ
Δύναμαι τὸ στοχασμό,
“Οσο δύναμαι τὴν θάλασσα
Πεξοδόμος νὰ διαβῶ.

Δὲν ἐρδόσπεσα στὸν ἰσκιο σου,
Καὶ γιὰ νὰ σου δεηθῶ
Δὲν ἐδέθηκα τρεμάμενος
Μὲ κανέραν οὐρανό.

Καὶ στὴ γλῶσσα ποῦ τὴ μίλησα
Καὶ (ποῦ; πότε; πῶς;) τὴν πῆρα
Καὶ τὴ φύλαξα σὰ λειψανό^{το}
Ξεκισμένο ἀπὸ πορφύρα.

Καὶ στὴ γλῶσσα ποῦ ξανάψφαρα
Μ’ διὰ ποῦ ἔχω θησαυρίσει
Τὰ χρυσόλογα χλιδύλογα
‘Απ’ Ἀνατολή καὶ Δύση,

Μιὰ πλανεύτρα λέξη ἀγρίμητη
Μιὰ εἶναι μόνο· ή προσευχὴ!
‘Ω ναοί, προφῆτες, εἰδωλα,
Εἰδωλα, προφῆτες, ναοί!

‘Απὸ σᾶς μακριὰ δπον πάτησα,
Μὲ τὸ πάτημά μου ἐφάνη
Τὸ γραμμένο μαγιοβότανο,
Τὸ μελλόμενο βοτάνι.

Μὲ τὸ πάτημά μου βλάστησε
Τὸ βοτάνι ποῦ λιτρώνει,
Καὶ μὲ τὴ ζωὴ μου διλάνθισε,
Καὶ στὴν ἔρημο φυτρώνει,

Τὸ βοτάνι τῆς ἀνάστασης·
Πότε θᾶριθη ἡ ὥρα, η ὥρα
Ν’ ἀπλωθῇ μέσ’ ἀπ’ τὴν ἔσημο
Στὴν πολύκοσμη τὴ χώρα!

Ν’ ἀνακόληξη δι κόσμος κόβοντας
Τὸνδια σου τὰ τικηφόρα
Κι ἀνασαίνοντας τὰ μύροι τους,—
Πότε θᾶριθη ἡ ὥρα, η ὥρα!

“Ω τὸ υπέρτατο τάνασσα
“Ω τὸ διάνοιασμα τῆς νίκης
“Υστερός ἀπὸ κάτεργα σκλαβιᾶς
Κιὰ πὸ χρόνια καταδίκης!

Στὴν ἡμέρα δειπνός
Νέα παρθένα φοδονάλλια
Ξαναφέρῃ ἀπὸ τὴν ἄβυσσον
Σὰν πρωτόβγαλτα κορδάλλια.

"Οταν δὲ οὐρανὸς ἀπὸ βραχὺν
Τῆς ψυχῆς καὶ ἀπὸ φοβέρα
Ἀπειροῦ ἀδειανδ καὶ ἀδιάφορο
Ξαναγίνεται πέρα ὡς πέρα!

"Ομας δὲ ἀνθρώπος ἢν γράφτηκε
Γιὰ πολὺ νὰ σὲ προσμένῃ,
Ω βοτάνι ἐσὲν ἀνιστόρητο,
Κ' ἐμπρὸς πάντα, νὰ πηγαίνῃ

Σπαταλώντας τὸ λιβάνι του
Στὰ φαντάσματα τῶν δλων
Καὶ τὴ δύναμη του λάτρισσα
Στὰ ποδάρια τῶν εἰδώλων,

Κι ἀν προφῆτες θέλῃ καὶ καλά,
Τῶν θεῶν διαλαλητάδες,
Κι ἀν τεχνίτες θέλῃ καὶ καλά
Τῶν εἰδώλων δουλεινάδες,

Εἷμ' ἔγώ δὲ προφήτης, εἷμ' ἔγώ
Κ' ἡρῷα ἀδῶ νὰ διαλαλήσω
Βασιλιά θεὸς τὸ Τίποτε
Στὸν αἰώνα δημόρος καὶ πιστός.

Χωρὶς ἔχτρα, χωρὶς ἔχωτα
Ο τεχνίτης ἡρόσια ἔδω
Γιὰ τῶν ψευτονείρων σου, ἀνθρώποι,
Τὸ ναὸς νὰ πλάσω ἔγώ

Τέρας ἄγαλμα τὸ Τίποτε
Μ' ὅλες τὶς θρησκείες τῆς πλάσιης,
Τέρας γιὰ νὰ φοβηθῆς,
Καὶ μαζὶ γιὰ νὰ γελάσῃ!

Πάτος, Καλοκαίρι του 1899

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΠΑΛΙΚΑΡΑΣ

Η «Ματιά» του Ἀβάζου φωτίζει ἀπὸ προχτές τὸ γραφεῖο μου καὶ τὸ στολίζει. Δὲ χροταίνω νὰ τὴν βλέπω, νὰ τὴν καμαρώνω. Δὲ λέω πώς δὲ χροταίνω καὶ νὰ τὴν διαβάζω, γιατὶ τὴν εἰςερα πρὶ βγεῖ τὸ βιβλίο, ἀπὸ τὰ κομάτια που μοῦ διάβασε ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας κάτου ἀπὸ τὰ πυκνόφυλλα δέντρα τοῦ κήπου σου, κι ἀπὸ τὰλλα κομάτια που δημοσίεψα στὸ «Νουμᾶ». Τὸ βιβλίο λοιπὸν τὸ καμαρώνω μοναχά καὶ τάξιζε. Καὶ σὰ Νάρκισσος καθρεφτίζουμαι κ' ἔγώ σ' αὐτὸν γιατὶ, ἀρήνοντας τὴν ψεύτικη μετριοφροσύνη κατὰ μέρος, μπορῶ νὰν τὸ φωνάξω μὲ περηφάνεια πώς ἡ «Ματιά» δημιουργήθηκε στὶς στήλες του «Νουμᾶ», γιατὶ σ' ταπεινές αὐτὲς στήλες καλοδεχτήκανε στὴν ἀρχὴ τὰ γλεντζέδικα ποιηματάκια του Ιωάννη Εργατί, καὶ κατόπι τὰ ἔχοχα καὶ καταντὶ π ρωμαίκα δηγήματά του, τὰν τὸ ἀξέχαστο «Μπήκαν κλέφτες στὸ μαντρί...», δισ ποὺ σιγὰ σιγὰ, μὲ παιγνιδιάρικα τραχουδάκια καὶ μὲ λεβέντικα δηγήματα, ὁ ἀνοιχτόκαρδος Ιωάννης Εργατίς επιτύχηκε στὸν παληκαρά Ἀβάζο.

Αὐτὸν ἀπέθετο τοῦ ταιριάζει καὶ μ' αὐτὸν τένε χαιρέτησα δτα μούφερε προχτές τὸ βιβλίο του στὸ γραφεῖο μου. Ο παληκαράς καὶ εἶναι παληκαράς δισ λίγοι. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διαβάσετε τὸ βιβλίο του γιὰ νὰ τὸ βρήστε. Διαβάστε μοναχά τὸ ξώφυλλο καὶ τὴν ἀφιέρωση. «Η Ματιά. Μελέτη Γ. Ν. Ἀβάζου ὑφηγητῇ στὸ Εθνικὸ Πανεπιστήμιο». Μωρὲ τὶ λέτε; «Υφηγητής; Επιστήμονας δηλ. που ὀνειρένεται μὲ μέρα νὰ γίνει καθηγητής, καὶ νὰ μὴ φοβᾶται νὰ τυπώνει βιβλίο, μὲ τὸ διαβάσουν τοῦ φαρδού πλατύ

καὶ μὲ τοὺς τίτλους του, γραμμένο στὴ δημοτικὴ; Καὶ νὰ τολμᾶσι ἀκόμα τὸ βιβλίο του αὐτὸν τὰν τάφιερώνει στὸν «ΤΙΜΗΜΕΝΟ ΠΑΤΡΙΟΤΗ». Αλέξαντρο Πάλλη, σὲ κείνονε δηλ. που πήγε νὰ μᾶς χαλάσει τὴ θρησκεία μεταφράζοντας τὸ Βαγγέλιο; Σὲ κείνον που προδώνει σήμερα τὸ «Ἐθνος χαλνώντας τὴ γλώσσα του, μὲ τὶς ἀνόητες (γράφτηκε κι αὐτό!) μετάφρασες τῆς «Ιλιάδας» καὶ τοῦ «Κύκλωπα»; Σὲ κείνον που βρίστηκε ἀδιάντροπα ἀπὸ δλες τὶς σοβαρὲς ἐφημερίδες μας, δισ οὔτε ὁ βρωμερώτερος Ρωμίος;

*

Ναί, ὁ Ἀβάζος τάκανε αὐτά. Ο Ἀβάζος ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Ἀλήθεια καὶ τὴν Ἀλήθεια δὲ φοβᾶται τίποτα. Θὰ μιλήσει, κι ἀς πει δὲ, τι θέλει ὁ κόσμος, κι ἀς γελάσει, κι ἀς πετροβολήσει. Δὲ δίνει λεφτὸ γιὰ τίποτ' ἀπὸ κάτια. Κι ἀντὶ νὰ τὴν ἀποκαρδιώσουν οἱ βρισιές καὶ τὰ πετροβλήματα, τουναντὶ τὴ δυναμώνουν καὶ τὴν ἀναγκάζουνε νὰ τραβάει γρηγορώτερα τὸ δρόμο τῆς.

Καλοὶ καὶ σοφοί, μὲ περισσότερο μᾶς χρειάζουνται σήμερα οἱ παληκαράδες γιὰ τὸν ἄγιο τὸν ἄγωνα μας. Εξοχὸ τὸ βιβλίο του Μανώλη του Τριανταφύλλιδη, δημοτικιστὴς ὁ συγγραφέας του έστησε τὸ μεδούλι, μὲ δὲν εἶχε τὸ κουράγιο νὰ τὸ γράψει τὸ βιβλίο του στὴ δημοτική. Τέγραψε στὴν καθαρεύουσα. Κι δτη λόγου σου, δὲ ἐπιστήμονος, δὲ σοφούς, που ἔρχεται νὰ μοῦ μάθεις πώς ἡ Δημοτική εἶναι ἡ Ἐθνική μας γλώσσα καὶ πώς αὐτὴν ἔχουμε καθήκο ιερὸ νὰ γράψουμε, μοῦ γράφεις τὸ βιβλίο σου στὴν καθαρεύουσα, πῶς ἔχεις τὴν ἀπαίτηση νάποκοτὴσθε ἔγώ, διποτένιος γραφιάς, νὰ γράψω τὴ δημοτική; Ποιὸς μπορεῖ νάρνηθει τὴ μεγάλη ἐπιστημονικὴ ἀξία του φίλου καὶ συνεργάτη μου, του Βένη, μὰ καὶ παιδὸς δὲ σαστίζει δτα βλέπει ἔνα ἄρθρο του στὸ «Νουμᾶ» γραμμένο στὴν ὑπερδημοτική, καὶ τὴν ίδια μέρα ἀλλο ἄρθρο, σ' ἄλλο περιοδικό, γραμμένο στὴν ὑπερκαθαρεύουσα; Σὲ μᾶς που έρεσυμε πώς δὲ Βένης κι ὁ Τριανταφύλλιδης, καὶ Κινέζικα νὰ γράψουμε, δὲν παύουμε νὰναὶ δημοτικιστάδες κι ἀπὸ τὸν φανατικώτερους, τὸ παράξενο αὐτὸν πρᾶμα δὲν κάνει καμιά ἐντύπωση. Μὰ τι θὰ λέει ἄρχαγες δημοτικῆς που ζητάει σήμερα νὰ φωτιστεῖ ἀπὸ τοὺς σοφούς μας;

"Αμα δλοὶ οἱ δημοτικιστάδες γράφουμε τὴν καθαρεύουσα, ποιοὶ θὰ γράψουν τὴ Δημοτική; Οι κουλοὶ καὶ τὰ κοφοχέρικα ἀγάλματα τῶν Μουσείων μας; "Οταν οἱ δημοτικιστάδες γράφουμε Δημοτική καὶ καθαρεύουσα, δὲ θὰ μπορέσουμε νάποδεξιούμε σύτε τὴ φιλολογία πώς ἔχουμε μὲ τὸ μέρος μας, γιατὶ θὰ σου λέει δὲ «Νουμᾶ» πώς ἔχει συνεργάτη του τὸ Δημοτική; Αντώνη Λ. χ., μὲ θὰ σου λένε καὶ τὰ «Παναθήναια» — «Μὰ ἔχω κ' ἔγώ συνεργάτη μου τὸ μιχτὸ Αντώνη»; Θὰ σου λέει καὶ δὲ «Αθηνᾶ» του χ. Χατζηδάκη — «Μὰ ἔχω κ' ἔγώ τὸν καθαρεύουσιάνο Αντώνη συνεργάτη μου». Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔνας ἀνθρώπος θὰ μιράξεται σὲ τρεῖς... γλώσσες καὶ θὰ παίρνει τὴ κάθη μερίδα τὴ γλώσσα της. Ο κοσμάκης, επίαμε, θὰ κάνει μιὰ τέτια σκέψη, γιατὶ ἐμεῖς δλοὶ μας τὸ έρεσυμε πώς ἔνας εἶναι δὲ Βένης κι αὐτὸς δικός μας, κι ἀς γράψει κάποτε καὶ τὴν καθαρεύουσα.

*

Ο Ἀβάζος ἔχει ἔτοιμο γιὰ τύπωμα κι ἄλλο βιβλίο του, τὴ θεραπευτικὴ τῶν Οφθαλμῶν παθῶν.

— Αὐτὸν πιά, τοῦ εἶπα, θὰ εἶναι γραμμένο στὴν καθαρεύουσα, ἀφοῦ εἶναι καθαρὰ ὅδατα βιβλίο καὶ θὰν τὸ διαβάσουνε, φοιτητάδες.

— Α, μπα! μοῦ ἀπάντησε ήσυχα ήσυχα.

Ἐπειδὴ θὰν τὸ διαβάσουνε φοιτητάδες, γιὲ αὐτὸν ίσα εἶναι γραμμένο στὴ δημοτική! Τί, διάσολο! Ατιμία κάνουμε καὶ θὰ κρυδόμαστε;

Καὶ τὴ ματιά του ἀστραψε ἀπὸ περηφάνεια. Καὶ θυμήθηκα τὸν ἀγαπημένο μου τὸν Εφταλιώτη που δταν τὸν σύστημα τὸν Αβάζο κάπιο μεσημέρι σὲ μιὰ μπίρα, θάμασε τὴ ματιά του, τὴ γιορμάτη εἰλικρίνεια κι ἀπόφαση.

Ατιμία κάνουμε; Τὸ ίδιο ωτάω κ' ἔγω κάθε τόσο μερικοὺς δικούς μας που θέλουν νὰ κρύδουνται καὶ μὲ παρακαλάνε νὰ μὴν τοὺς φανερώσω πῶς γράφουνε στὸ «Νουμᾶ». Γιατί, μαρέ παιδιά, νὰ κρυδόμαστε; Τί κάνουμε; Κλέψουμε, σκοτώνουμε, ἀτιμαζόμαστε, καὶ τρέμουμε μὲ μή, μᾶς πάρουνε μυρευδιά; Δὲ σᾶς δίνει κουράγιο τὸ παράδειγμα του Παλαμᾶ, του Καρκαβίτσα, του Βλαχογάννη, καὶ τόσων ἀλλων δικών μας; Δὲ σᾶς μεθάει σήμερα τὴ παληκαριά του «Αβάζου;

Οι ἄλλοι πρέπει νὰ ντρέπουνται καὶ νὰ φοβούνται. Οι ἄλλοι που δουλεύουνε στὸ Ψέμα, που καπηλεύουνται τὰ ιερὰ καὶ τὰ δσια πτηρίδας γιὰ νὰ κερδίσουν παράδεις καὶ χεροκροτήματα. Οι ἄλλοι, κι δχι! Εσεῖς οἱ τίμοι ἔργατες κι επονήρευτοι πατριώτες. Μακριά σας ὁ φόβος καὶ δώστε στὸν ἄγωνα μας μέχινο που του γρειάζεται σήμερα, τὴν Παληκαριά.

*

Ενυπότωντας τὶς προσάλλες πάνου στὰ γερόγραφα τῆς «Ἀπολογίας» του μεγάλου Δασκάλου μας καὶ λιονταρόψυχου Αρχηγοῦ μας, πέταξα ἀπὸ τὴ χαρά μου δτα διάβασα δυὸ τρεῖς χρυσὲς ἀραδούλες ἀφιερωμένες του «Αβάζου» του γλυκού μου του «Αβάζου», που ίσως κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν του παραβγαίνει στὴν ἀφέλεια καὶ τὴ δύναμη τῆς πέννας. Ανοιξε δρόμο καὶ νικούριος οὐτερίς ἀπὸ τὸ Μαρκέτη...

Νά τὴ κρίση που ταιριάζει στὸ βιβλίο του «Αβάζου» ἀσέλεια καὶ δύναμη πέννας. Βιβλίο ἐπιστημονικὸ που διαβάζεται σὰ ρομάντσο.

Η «Ματιά», μαζὶ μὲ τὸ Ηλιοφέγγαρο του Παλλή, τὴν Πλουσιολογία του Μαρκέτη, τὸ Κρασί του Σπασινόπουλου, τὴ Φυσιολογία τῆς κ. Παπαμάσκου, που θὰ τυπωθεῖ αὔριο μεθαύριο, καὶ μὲ τόσα ἄλλα ἐπιστημονικὰ ἄρθρα που τυπώνουνται κάθε λίγος στὸ «Νουμᾶ», ἀποδείχνει διλοφάνερα πῶς δὲ Εθνική μας γλώσσα, που εἶναι σήμερα ἡ ἐπίσημη γλώσσα τῆς ποίησης καὶ τῆς φιλολογίας μας, θὰ εἶναι μιὰ μέρα, καὶ πολὺ γρήγορα, καὶ δὲ ἐπίσημη γλώσσα τῆς Επιστήμης, φτάνει νὰ βρεθοῦν τεχνίτες σὰν τὸν Αβάζο νὰ τὴν καλουμεταχειρίστουνε καὶ παληκαράδες σὰν κι αὐτούς νὰ μὴ δειλιάσουνε νὰν τὰ ποδείξουνε μὲ τὰ ἔργα τους.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟ ΣΚΥΛΑΚΙ ΜΟΥ

Σιγῆ, μοῦ ψύφησες, καημένη,
χωρὶς τὸν κόσμο νὰ χαρεῖς,
χωρὶς μιὰ μέρα ἐφ